4. భక్తి, సూఫీ ఉద్యమాలు

భక్తి ఉద్యమాలు:-

1) శంకరాచార్య:-

→ ఇతను కేరళలో కాలడి వద్ద జన్మించారు.

→ ఇతని బిరుదులు:- జగద్గురు, ప్రచ్ఛన్న బుద్ధ, (Crypto Budda) Enlighter of the East.

→ ఇతను అద్వైత వేదం బోధించాడు.

→ ఇతను గురువు గోవింద పాద.

→ ఇతను - 4 దిక్కులలో 4 మఠాలు ఏర్పాటు చేసాడు.

ఉత్తరం	—	బద్రీనాథ్
దక్షిణం	—	శృంగేరి (కర్ణాటక)
తూర్పు	—	పూరి
పశ్చిమ	—	ద్వారకా (గుజ)

→ ఇతని మరణాంతరం ఇతని శిష్యులు కంచి మఠం స్థాపించారు.

2. రామానుజాచార్య:-

→ ఇతను TMN లో శ్రీపెరంబదూర్ లో జన్మించాడు.

→ ఇతను భక్తి ఉద్యమ నిజమైన స్థాపకుడు.

→ చోళ రాజులతో వివాదం ఏర్పడి రామానుజుడు చోళ రాజ్యం వదిలి M.H. చేరుకున్నాడు.

→ M.H లో పండర్‌పూర్ లోని విఠోబా దేవాలయం ఆధారంగా చేసుకొని భక్తి ఉద్యమాన్ని వ్యాప్తి చేసాడు.

→ ఇతను విశిష్ట అద్వైతం బోధించాడు.

→ ఇతను శ్రీ వైష్ణవ తెగ స్థాపించాడు

3. మధ్వాచార్య:-

→ ఇతను కర్ణాటకలో కెనరాలో జన్మించాడు.

→ ఇతను ద్వైత తత్వం బోధించాడు.

4. రామానంద:-

→ ఇతను U.P లో ప్రయాగలో జన్మించాడు.

→ " శ్రీరాముని భక్తుడు.

⇒ " మొదటి సారిగా హిందీ భాషలో బోధించిన భక్తి ఉద్యమకారుడు

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

→ ఇతని శిష్యులు: 1. కబీర్ (నేతపని వాడు)
2. రాయదాస (చెప్పులు కుట్టేవాడు)
3. సేనదాసు (మంగలి వాడు)
4. పీప (రాజపుత్రుల)

5) వల్లభాచార్యుడు:-

→ ఇతను UP లో వారణాసి లో జన్మించాడు.
→ " శుద్ధాద్వైతం బోధించాడు.
→ " బిరుదు Epicurean of East (సంతోషం ద్వారా మోక్షం పొందవచ్చు)

6) బసవ :-

→ ఇతను కర్ణాటకలో బిజ్జల రాజ్యానికి ప్రధాని.
→ " వీరశైవిజమ్ ను స్థాపించాడు.
→ ఈ మతాన్ని పాటించే వారిని లింగాయతులు అంటారు.
→ వీరి గురువులను జంగములు అంటారు.
→ వీరి మత కేంద్రాలను అగ్రమల అంటారు.
→ ఈ మతం సాంఘిక సంస్కరణలు బోధించింది. ఉదా: వితంతు వివాహం జరగాలి, బాల్యవివాహాల నిషేధం etc.
→ మధ్య యుగంలో భక్తి ఉద్యమం 2 గా చీలిపోయింది.
1) నిర్గుణ 2. సగుణ.

I నిర్గుణ

→ దేవునికి రూపం లేదు, విగ్రహారాధన చేయరాదు, తీర్థయాత్రలు చేయరాదని చెప్పేవారు.
→ నిర్గుణ సన్యాసులలో ముఖ్యులు: 1. కబీర్.
2. గురునానక్
3. దాదు దయాళ్.

కబీర్:-

→ ఇతనిని మధ్య యుగ కారల్ మార్క్స్ అంటారు.
→ ఇతను హిందూ + ముస్లిం కలయికను ప్రోత్సహించాడు.
→ ఏకేశ్వర వాదం బోధించాడు.
→ రామ్ & రహీమ్ ఒకే నాణెం యొక్క 2 రూపాలు అని చెప్పాడు.
→ ఇతను తీవ్రంగా విగ్రహారాధన ఖండించాడు.
→ ఇతను దోహాస్, సఖీస్, బీజక్ అనే Books హిందీలో రచించాడు.
మరణాంతరం అతని దేహం పై ఉన్న పుష్పాలను హిందువులు వారణాసి నవ. ముస్లింలు మాఘర్ (గోరఖ్‌పూర్) లో పూడ్చారు.

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

2) గురునానక్ :-

→ ఇతను పంజాబ్ (PK) లో తల్వాండి (నంకానాసాహెబ్) లో జన్మించాడు.
→ ఇతను సిక్కు మత స్థాపకుడు.
→ ఏకేశ్వర బోధించాడు.
→ ఇతను అనేక సార్లు మక్కాను సందర్శించాడు. [తీర్థయాత్రల కొరకు కాదు. Architecture కొరకు]
→ ఇతని సంగీత వాయిద్యం - రబాబ్.
→ " ప్రధాన శిష్యుడు మర్దానా.
→ " తర్వాత 9 మంది సిక్కు గురువులున్నారు.

3) దాదుదయాల్ :-

→ ఇతను గుజరాత్ లో బోధించాడు.
→ ఇతని శిష్యులను నిపక్ పాంథీలు అంటారు / దాదుపాంథీలు అంటారు.
→ ఇతని బోధనలు వాణి అనే Book లో స్వరపరచబడ్డాయి.

4) రైదాస :-

→ ఇతను వారణాసిలో చెప్పులు కుట్టి కొనేవాడు.
→ " ప్రధాన శిష్యురాలు రాణీ ఝాలి.

II. సగుణ సన్యాసులు :-

→ దేవునికి రూపం ఉంది, విగ్రహారాధన, తీర్థయాత్రలు చేయాలని చెప్పారు.
→ వీరు ప్రధానంగా 3 ప్రాంతాలలో ఉండేవారు.

1) మరాఠా వైష్ణవిజం. (M.H)
2) గౌడ " . (Bengal)
3) ఆళ్వార్లు, నాయనార్లు (ద. భారత్)

1) మరాఠా వైష్ణవిజమ్ :-

→ మహారాష్ట్రలో భక్తి ఉద్యమం వ్యాప్తి చెందినది రాజులను పాలిస్తు.
→ పండర్ పూర్ లో విఠోబా దేవాలయం ఆధారంగా భక్తి ఉద్యమము వ్యాప్తి చెందింది.
→ మహారాష్ట్రలో భక్తి ఉద్యమ కారులు 2 గా చీలిపోయారు.

1) ధరకారి తెగ 2) వారకారి తెగ

ధరకారి తెగ :-

→ వీరు పండర్ పూర్ కి సం॥కి ఒకసారి తీర్థయాత్ర చేసేవారు.
→ ముఖ్యమైన భక్తి ప్రచారకుడు రామదాస.
→ ఇతను శివాజీ మత గురువు.
→ రామదాస యొక్క కాషాయ వస్త్రాన్ని తన అధికార పతాకమని శివాజీ ప్రకటించాడు.

SRINIVASA XEROX HYD

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

www.manabadi.com

→ రామదాసు దశబోధ్ అనే BOOK రచించాడు.

వారకారీ తెగ :-

→ వీరు సం॥కి 2 సార్లు తీర్థయాత్రకి పండరీపూర్ కి వెళ్ళేవారు.

1) జ్ఞానేశ్వర్ - ఇతని జ్ఞానేశ్వరి/ అమృత అనుభవ్ Book రచించాడు.
2) నామదేవుడు - ఇతను మొదట్లో దర్జీలు, దారిదోపిడీలు చేసేవాడు.
3) ఏక్ నాథుడు - ఇతను భగవద్గీతపై అనేక వ్యాఖ్యానాలు రచించాడు.
4) తుకారాం - ఇతను మొదట్లో సూఫీ సన్యాసి. తర్వాత భక్తి సన్యాసిగా మారి మొత్తం MH భక్తి సన్యాసులలో అతి గొప్పవాడిగా పేరొందాడు
→ ఇతను శివాజీ కాలపు సమకాలికుడు.

5. వామన పండితుడు:-

→ ఇతను మరాఠీ వైష్ణవిజమ్ పై అనేక వ్యాసాలు రచించాడు.

II. గౌర వైష్ణవిజమ్:-

చైతన్యుడు:-

→ ఇతని అసలు పేరు విశ్వంభర మిశ్రా.
→ " గురువు కేశవ భారతి.
→ భక్తి ఉద్యమ కారులలో ఇతనికి అత్యధికంగా శిష్యులు కలిగి ఉన్నారు.
→ ఇతని జీవితకథ "చైతన్య చరితామృతం" ను కవిరాజ రచించాడు.
→ ఇతను బెంగాలీ, అస్సామీ, ఒరియా భాషలలో బోధించాడు.
→ " హరే రామ హరే కృష్ణ నినాదం ఇచ్చాడు.
→ " తనకి తాను కృష్ణుని అవతారమని ప్రకటించుకున్నాడు
→ " "అచింత్య వేదవాద" సిద్ధాంతంను బోధించాడు.

చండీదాస:-

→ ఇతను జయదేవుని గీత గోవిందంతో, బౌద్ధ మతానికి చెందిన సహజీయా తెగతో ప్రభావితమై భక్తి సన్యాసిగా మారాడు.
→ ఇతను చారుశీలకి / చాకలిజనను ప్రసిద్ధి.

III. ఆళ్వార్లు, నాయనార్లు - (S.I)

ఆళ్వార్లు:-

→ వైష్ణవులను ఆళ్వారులు అంటారు.
→ 12 ఆళ్వారులు గురువులు ఉన్నారు.
→ ముఖ్యమైన వారు: రామానుజాచార్య, నింబార్కర, తిరుమళ్వార్ etc
→ నింబార్కర - ద్వైత అద్వైతం బోధించాడు.
ఇతను "వేదాంత పారిజాత సౌరభ" Book రచించాడు.

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

నయనార్లు :-

⇒ వైష్ణవులను నాయనార్లు అంటారు.
→ 63 మంది నాయనార్లు గురువులు ఉన్నారు.
⇒ ముఖ్యమైనవాడు - మొకాండర్ → "శివ జ్ఞానబోధ" book రచించాడు.

ఇతర భక్తి సన్యాసులు :-

శంకరదేవ - అస్సాంలో
లల్లా - కాశ్మీర్
కుడా బాయి - చిత్తూర్

⇒ వీరి సంగీత వాయిద్యం - వీణతార
⇒ వీరి కీర్తనలు పదావళి అనే బుక్‌లో రచించబడ్డాయి
⇒ వీరి కృష్ణుని భక్తురాలు.

సూరదాస్ - బ్రిజ్ లో బోధించాడు.
→ ఇతని బ్రిజ్ అందకవి అంటారు
→ ఇతను సూర్‌సాగర్, సుందర్‌సాగర్ బుక్స్ రచించాడు.
→ "

గోరఖ్ నాథ్ → U.P లో బోధించాడు.
→ ఇతని శిష్యులను నాథ్ పంతీలు అంటారు.

నరసింహారి → గుజరాత్ లో బోధించాడు.

⇒ నాభాజీ → "భక్తమాల" అనే book రచించాడు.
ఇది మధ్యయుగ సన్యాసుల గూర్చి వివరిస్తుంది.

→ తులసీదాస్ → "రామచరిత మానస్" రచించాడు. (అవధీ కవి)

సుఫీ ఉద్యమం

→ సుఫీ అంటే ఉన్ని అని అర్థం.
→ " అనే పదం మొదట సూఫీ సన్యాసికి ఉపయోగించాడు
→ ఇతను కుఫా (ఇరాక్) కి చెందినవాడు.
→ మొదటి మహిళా సూఫీ సన్యాసిని - రబియా (బాగ్దాద్)
⇒ భారతదేశంలో సూఫీ ఉద్యమం వ్యాప్తి చెందినవాడు - మొయినుద్దీన్ చిస్తీ.

చిస్తీ శాఖ :-

స్థాపకుడు :- మొయినుద్దీన్ చిస్తీ.
బోధన :- కొరకు శుద్ధిబుద్ధిని
→ సుల్తానేట్ చారిత్రక కాలంలో India వచ్చాడు.
→ అజ్మీర్‌లో స్థిరపడ్డాడు.

www.manabadi.com

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com

ఇతర చిస్తీ సన్యాసులు:- 1) భక్తియార్ కాకి

↓

2) హమీద్-ఉద్దీన్ నగౌరి

↓

3) బాబా ఫరీద్ [ఇతని బోధనలు ఆదిగ్రంథ్‌లో చేర్చబడెను.]

↓

4) నిజాముద్దీన్ ఔలియా

↓

5) చిరాగ్-ఇ-ఢిల్లీ [Light of Delhi]

సుహ్రావర్ది తెగ :- స్థాపకుడు బహాఉద్దీన్ జకారియా.
=> వైభవంగా, విలాసవంతంగా జీవించాలని చెప్పాడు.

ఖాద్రి తెగ :- స్థాపకుడు: 1) షానియామతుల్లా, మక్దూమ్ మహ్మద్ జిలాని.

నక్ష్ బందీ :- బాకి బిల్లా.

→ సూఫీ తెగలను సిల్‌సిలాలు అంటారు.

=> అబుల్ ఫజల్ సు. 16 సిల్‌సిలాలు గురించి వివరాలు పేర్కొన్నాడు.

వహాబీ ఉద్యమం :-

=> వహాబీ ఉద్యమాన్ని సయ్యద్ అహ్మద్ రాయ్‌బరేలీలో స్థాపించాడు. (U.P)

=> మొదట్లో ఇది మతపర ఉద్యమం. తర్వాత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంగా మారింది. ఇది బ్రిటిష్ వ్యతిరేక ఉద్యమంగా మారింది.

This document is submitted by manabadi user. we are not responsible for any copyright voilation. For any discrepancies please eamil us: info@manabadi.com